

Zahraničné aktivity Spolku architektov Slovenska v roku 2021

27. svetový kongres UIA v Rio de Janeiro

Vzhľadom na zdravotnú krízu v súvislosti s pandémiou COVID-19 a vládne obmedzenia týkajúce sa verejných zhromaždení v Brazílii bol výkonný výbor Kongresu UIA2020RIO nútený preložiť pôvodne plánovaný termín kongresu z júla 2020 o rok, na dni 18. až 22. júla 2021. Napriek tomu, vzhľadom na pretrvávajúcu zdravotnú krízu v Brazílii, musel výkonný výbor reorganizovať kongres do nového online formátu s vopred nahranými videami a priamymi prenosmi. Medzinárodná únia architektov UIA vysoko ocenila úsilie brazílskych architektov zorganizovať a osláviť Kongres UIA aj v týchto sťažených podmienkach. Na rozšírenie dosahu podujatia a obohatenie ponuky mali záujemcovia z celého sveta počas apríla, mája a júna 2021 prístup k rôznym online podujatiam a aktivitám, ktoré boli postavené na podtémach kongresu.

Medzinárodná únia architektov vyzvala všetkých architektov a študentov architektúry, aby sa virtuálne pripojili k svojim brazílskym kolegom. Takto sa z tohto kongresu stalo miesto diskusie a zdieľania nápadov, a to všetko o výzvach, ktoré predstavovala téma kongresu: „Všetky svety. Jeden svet. Architektúra 21.“

V rámci Kongresu UIA sa uskutočnilo online formou i Valné zhromaždenie UIA, ktoré v zmysle stanov zvolilo nové vedenie UIA na skrátene dvojročné volebné obdobie do najbližšieho riadneho kongresu UIA, ktorý sa má uskutočniť v júli 2023 v Kodani. Novým prezidentom UIA sa stal José Luis Cortés z Mexika. Viceprezidentkou UIA za II. región, do ktorého Slovensko spolu s ostatnými štátmi V4 patrí, sa stala Istelianna Anastassova z Bulharska. Náš Spolok architektov Slovenska sa bude i naďalej aktívne zúčastňovať na práci, podujatiach a aktivitách Medzinárodnej únie architektov UIA, ktorá je jedinou celosvetovou organizáciou architektov od svojho založenia v roku 1948. **Juraj Hermann, viceprezident SAS**

Krajina tu a teraz

– valné zhromaždenie IFLA Europe

V dňoch 22. – 24. októbra sa v španielskom regióne Andalúzia, v meste Granada, uskutočnilo valné zhromaždenie európskej organizácie Medzinárodnej federácie krajinných architektov (IFLA Europe). Podujatie organizovala Asociácia španielskych krajinných architektov (AEP) na Technickej škole architektúry Univerzity v Granade. Valnému zhromaždeniu IFLA Europe predchádzal medzinárodný kongres krajinných architektov s hlavnou témou „Krajina tu a teraz“. Prvým bodom programu bola spoločná odborná exkurzia do

svetoznámych stredovekých maurských palácových záhrad Alhambra a Generalife, ktoré sú skvostným historickým odkazom arabskej kultúry na Pyrenejskom polostrove a sú právom zapísané na Zozname svetového dedičstva UNESCO. Súčasťou komplexu Alhambry je aj renesančný Palác Karola V., cisára Svätej rímskej ríše, v ktorom delegáti a prezidenti národných členských asociácií IFLA Europe prezentovali súčasnú krajinnú architektúru v členských štátoch a boli vyhlásení aj víťazi medzinárodnej študentskej súťaže za roky 2020 a 2021.

Na valnom zhromaždení som zastupoval Slovensko ako delegát Spolku architektov Slovenska (SAS) pre IFLA Europe a člen Výboru pre krajinných architektov Slovenskej komory architektov. Delegátom a prezidentom národných organizácií predostrelí svoje správy viceprezidenti IFLA Europe pre komunikáciu, vzdelávanie a odbornú prax a generálna tajomníčka a končiaca prezidentka IFLA Europe Karin Helms.

V rámci správy o vzdelávaní vystúpili s prezentáciami Európska asociácia študentov krajinnnej architektúry (ELASA), Európska rada škôl krajinnnej architektúry (ECLAS), Európska sieť univerzít pre implementáciu Európskeho dohovoru o krajine (UNISCAPE) a nová Sieť európskych krajinných archívov (NELA). Bol predstavený projekt Erasmus+ InnoLAND, na riešenie ktorého sa podieľam a ktorého cieľom je vypracovanie Spoločného európskeho vzdelávacieho rámca (Common Training Framework) pre krajinnú architektúru, ktorý by podporil a uľahčil uplatnenie krajinných architektov naprieč Európou.

V rámci správy o odbornej praxi rezonovali témy pracovných skupín zameraných na zmenu klímy, Nový európsky Bauhaus, poľnohospodársku krajinu, hnutie SoGreen a správu o profesionálnom uznávaní a regulácii profesie krajinnnej architektúry v členských štátoch. Za novú prezidentku IFLA Europe bola zvolená Katerina Gkoltsiou. Cena IFLA Europe Award 2021 bola udelená Fransovi Timmermansovi, výkonnému viceprezidentovi Európskej komisie pre Európsku zelenú dohodu, ktorý vyzdvihol význam profesie krajinnnej architektúry pre udržateľný rozvoj Európy.

Na záver valného zhromaždenia bolo prijaté uznesenie o „Krajine tu a teraz“, v ktorom je vyzdvihnutá každodenná, odolná, zdravá a udržateľná krajina. Valné zhromaždenie IFLA Europe sa v roku 2022 uskutoční v hlavnom meste Fínska, v Helsinkách. Viac informácií o valnom zhromaždení a o Medzinárodnej federácii krajinných architektov nájdete na internetovom sídle: <https://iflaeurope.eu/>. **Attila Tóth, delegát IFLA Europe za Slovensko**

Valné zhromaždenie ECTP-CEU, Atény, 5. – 6. 11. 2021

ECTP-CEU (Európska rada priestorových plánovačov) bola založená v roku 1985 a dnes zastrešuje 28 inštitúcií pôsobiacich v oblasti priestorového plánovania z 24 európskych krajín. Ako nezisková organizácia zabezpečuje pre svojich členov spoločný rámec v oblasti priestorového plánovania za účelom zvýšenia povedomia, rozpoznania dôležitej spoločenskej úlohy či zdieľania dobrých príkladov urbanistických riešení a rozvoja miest. Zabezpečuje priebežné zvyšovanie profesijného rozvoja, etiky, profesionálnej zodpovednosti a vzdelávania. Za Slovenskú republiku je členom ECTP-CEU Združenie pre urbanizmus a územné plánovanie pri Spolku architektov Slovenska.

Valné zhromaždenie býva spojené s konferenciou k aktuálnym otázkam, ktorých tému pripravuje hostiteľská krajina, kde sa zhromaždenie koná. Po dvoch rokoch, kedy sa tieto zhromaždenia konali len online, sa európski plánovači stretli na hybridnom podujatí (online aj prezenčne) v Aténach.

Valné zhromaždenie sa riadi programom navrhnutým výkonným orgánom (Executive committee), v ktorom medzi prvé body patrili správy z pracovných skupín venujúcich sa téme migrácie aj jej dopadov na rozvoj miest. Ďalej to bola príprava Bienále a cien udeľovaných v súťaži ECTP. Do tejto súťaže postupujú aj územní plánovači a urbanisti zo Slovenska, ktorí sú ocenení v súťaži Cena ZUUPS (Cena za urbanizmus). Túto cenu naše Združenie priebežne vyhlasuje každé dva roky so striedavou účasťou, ktorá má však stúpajúcu tendenciu.

Medzi agendu ECTP patrí aj aktivita Young planners, teda platforma, ktorá dáva priestor mladým študentom urbanizmu a priestorového plánovania predstaviť svoj názor na workshopoch s určenou témou. Tou poslednou bol New Bauhaus a výsledky workshopov boli prezentované na začiatku druhého dňa valného zhromaždenia. Za ZUUPS veríme, že sa v blízkej budúcnosti týchto workshopov zúčastnia aj študenti zo slovenských škôl.

Činnosťou ECTP je príprava a vydávanie manifestov, ktoré sú rámcovou metodickou príručkou pre aplikovanie a adaptovanie v jednotlivých krajinách a spolupráca na EU Urban Agenda a EU Territorial Agenda. Bližšie informácie o týchto aktivitách je možné nájsť na príslušných webových stránkach.

Medzi zaujímavé akcie patria aj bilaterálne stretnutia členov, ako napríklad dohoda medzi Írskom a Francúzskom v oblasti vzdelávania plánovačov a vzájomného uznávania vzdelania, ako aj

profesie, či výmena skúseností medzi Českou republikou (AUUP) a Belgickým kráľovstvom (VRP).

Zhromaždenie následne odsúhlasilo jarné stretnutie v nórskom Bergene a na podnet nášho Združenia privítame európskych plánovačov na jeseň 2022 v Bratislave.

Posledným bodom, a nemenej dôležitým, bola nová voľba Executive Committee, nakoľko štvorročné volebné obdobie tej predchádzajúcej sa skončilo. Po zaujímavej debate bola nakoniec zvolená osemčlenná komisia. Nová komisia navrhla funkcionárov a tí boli zvolení do nových funkcií hlasovaním celého valného zhromaždenia. Nové zloženie riadiaceho orgánu ECTP budú teda reprezentovať: Janet Askew (GBR) – prezidentka ECTP; Markus Hedorfer (ITA) – viceprezident ECTP; Chantal Guillet (FRA) – generálna tajomníčka; Gerhard Vittinghoff (AUT) – pokladník. A členovia: Martin Baloga (SVK), Kent Dagsland Hakull (NOR); Vladan Djokic (SRB), Catherine Vilquin (BEL). Zvolenému vedeniu ECTP blahoželáme a prajeme veľa úspechov. **Martin Baloga**

Členstvo Spolku architektov Slovenska v medzinárodných organizáciách UIA, Docomomo, IFLA a ECTP-CEU v roku 2021 a účasť zástupcov Spolku architektov Slovenska na svetovom kongrese UIA a na valných zhromaždeniach UIA a IFLA z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Hlavný partner:
Fond na podporu umenia

